

ATMINTINĖ TRANSPORTO PRIEMONIŲ IMPORTUOTOJAMS (PREKYBININKAMS)

GIA
Gamintojų ir Importuotojų Asociacija

Taikant **GAMINTOJO ATSAKOMYBĖS PRINCIPĄ**, gamintojai ir importuotojai atsakingi už Lietuvos vidaus rinkai tiekiamų gaminių – transporto priemonių ir į jas įmontuotų baterijų – poveikį aplinkai. Jie organizuoja ir (ar) finansuoja **eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, perdirbimą ir saugų šalinimą**, užtikrina nustatytų gaminių atliekų tvarkymo užduočių vykdymą, teikia informaciją apie gaminius ir jų atliekų tvarkymą naudotojams bei atliekų tvarkytojams, priima grąžinamus produktus ir tvarko susidariusias atliekas, sudarydami sutartis su atliekų tvarkytojais, perdirbėjais arba eksportuotojais, kad atliekos

Importuotojas – teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia **transporto priemones ir į jas įmontuotas baterijas**.

Tiekimas LR vidaus rinkai verslo tikslais – į LR teritoriją įvežtų, LR teritorijoje pagamintų transporto priemonių perleidimas už atlygį ar nemokamai kitam asmeniui LR teritorijoje arba sunaudojimui savoms reikmėms skirtų daugiau kaip 5 transporto priemonių vienetų įvežimas į LR teritoriją, pagaminimas LR teritorijoje per kalendorinius metus.

Transporto priemonė – bet kuri transporto priemonė, priskiriama **M1 klasei** (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta keleiviams vežti, kurioje yra ne daugiau kaip 8 sėdimosios vietos keleiviams ir viena sėdimoji vieta vairuotojui), **N1 klasei** (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta kroviniams vežti, kurios bendroji masė neviršija 3,5 t), arba triratė motorinė transporto priemonė, išskyrus motorines trirates transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais, kurios laikomos specialiomis transporto priemonėmis.

Vadovaujantis LR atliekų tvarkymo įstatymu, transporto priemonių importuotojai (į Lietuvą įvežantys ir vidaus rinkai tiekiantys naujas ir naudotas transporto priemones) privalo:

1) Registruoti LR aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Užsiregistruoti Gamintojų ir Importuotojų sąvade (GIIS) Aplinkos ministerijos sistemoje **GPAIS.EU** ne vėliau kaip 1 darbo dieną prieš pirmą kartą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiekiant transporto priemonę.

Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų
apskaitos informacinė sistema

Prisijungti prie GPAIS

Vykdyti apskaitą Vieningoje gaminių ir pakuotės sistemoje (GPAIS.EU):

- transporto priemonių sąrašo sudarymas;
- gaminių apskaitos žurnalo pildymas (ne rečiau negu vieną kartą į ketvirtį);
- ketvirčio suvestinių formavimas ir tvirtinimas;
- metinių ataskaitų sukūrimas ir pateikimas.

2) **Organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti**, naudojimą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekias Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemones.

3) **Užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui**, kuriam priklausanti eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi rinkos vertės ar ši vertė yra neigiama, **nemokamai atiduoti tvarkyti** šią eksploatuoti netinkamą transporto priemonę.

4) Aplinkos ministro nustatyta tvarka **šviesti ir informuoti visuomenę** eksploatuoti netinkamų transporto priemonių prevencijos ir tvarkymo klausimais: apie transporto priemonėse esančias pavojingas medžiagas; eksploatuoti netinkamų transporto priemonių netinkamo tvarkymo poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai; transporto priemonių dalių pakartotinio naudojimo ir paruošimo pakartotinai naudoti galimybes, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių tvarkymo galimybes. Tokia informacija gali būti pateikiama reklaminėje literatūroje, kuri naudojama parduodant transporto priemones;

Švietimo ir informavimo būdai:

- Specialūs leidiniai, stendai, spauda;
- Informacija pardavimo dokumentuose, reklaminėje literatūroje;
- Interneto svetainėse.

Teikiama informacija turi būti:

- Informatyvi, aiški, aktuali, nuolat atnaujinama;
- Importuotojo/gamintojo interneto svetainėje nuolat ir gerai matoma;
- Interneto naujienų svetainėse atnaujinama ne rečiau kaip kartą per 2 mėn.;
- Leidiniai platinami vartotojams prieinamose, lankomose vietose;
- Stendai A3 formato (420x297 mm).

Informacijos turinys:

- Transporto priemonėse esančios pavojingos medžiagos, jų keliamas pavojus visuomenės sveikatai ir aplinkai;
- Netinkamo atliekų tvarkymo žala visuomenės sveikatai ir aplinkai;
- Tinkamo ENTP priemonių perdavimo atliekų tvarkytojams rūšiavimo svarba;
- Atliekų tvarkymo ir perdirbimo reikalavimai;
- Atliekų surinkimo vietų sąrašas;
- Atliekų grąžinimo, surinkimo ir perdirbimo sistemas ir galimybes jomis naudotis;
- Vartotojų ir atliekų turėtojų vaidmuo skatinant atliekų pakartotinį naudojimą, perdirbimą ir kitokį naudojimą.

5) **Apmokėti 2 punkte nurodyto eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas**, taip pat šios dalies 4 punkte nurodyto visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas

6) Tvaryti tiekų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemonių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro įgaliotai institucijai aplinkos ministro nustatyta tvarka.

7) Įvykdyti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo užduotis organizuojant ir finansuojant iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išmontuotų neigiamą rinkos vertę turinčių atliekų ir (ar) rinkos vertės neturinčių atliekų tvarkymą, įskaitant ir atvejus, kai eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir (ar) iš jų išmontuotos neigiamą rinkos vertę turinčios atliekos ir (ar) rinkos vertės neturinčios atliekos yra eksportuojamos.

Užtikrinti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) ir jų dalių tvarkymą taip, kad būtų pasiekti šie tikslai: **ne mažiau kaip 95 %** pagal vidutinį vienos transporto priemonės svorį per metus pakartotinai naudoti ir kitaip naudoti, o **ne mažiau kaip 85 %** – pakartotinai naudoti ir perdirbti.

LR Vyriausybės nustatytos surinktų ENTP ir jų dalių perdirbimo ar kitokio naudojimo užduotys:

95 proc. pakartotinio naudojimo ir naudojimo (pagal vienos TP vidutinį svorį)

85 proc. pakartotinio naudojimo ir perdirbimo (pagal vienos TP vidutinį svorį)

Turi būti užtikrinta **ne mažiau kaip viena** eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) priėmimo vieta kiekvienoje apskrityje.

Importuotojai, platindami transporto priemones, kuriose neišvengiamai yra **transporto priemonėse įmontuotos baterijos, tampa šių baterijų importuotojais, kuriems taikomas gamintojo atsakomybės principas ir kurie privalo vykdyti jiems nustatytas pareigas**. Reikia atkreipti dėmesį, kad baterijų importuotojais gali būti ne tik M1 ir N1 klasės transporto priemonių importuotojai, bet ir kitų transporto priemonių klasių ar kategorijų, kuriose naudojamos baterijos, importuotojai.

ATSAKOMYBĖ:

Neteisingų duomenų transporto priemonių apskaitoje ir (ar) apskaitos ataskaitoje pateikimas užtraukia baudą nuo **vieno šimto dešimties iki vieno tūkstančio vieno šimto** eurų už kiekvieną neapskaitytą tieką Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemonę.

Transporto priemonių apskaitos nevykdymas užtraukia baudą nuo **dviejų šimtų dvidešimties iki dviejų tūkstančių dviejų šimtų eurų** už kiekvieną tieką Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemonę.

Nuo 2026 01 01 d. transporto priemonių gamintojai ir importuotojai pareigas gali vykdyti tik kolektyviai
(pavedant visų pareigų vykdymą licencijuotai organizacijai).

Transporto priemonių gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą galima pavesti licencijuotai organizacijai -
Gamintojų ir Importuotojų Asociacijai.

Daugiau informacijos:

www.gia.lt

info@gia.lt

+370 656 99355